

TANTÁRGYI TEMATIKA
BTOSVM4N16 Határátlépések a 20. század művészetében ea.

Tantárgy neve: Határátlépések a 20. század művészetében	Tantárgy Neptun kódja(i): BTOSVM4N16 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
	Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
	Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)
Tárgyfelelős (név, beosztás): Kiss Noémi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): Kiss Noémi adjunktus	
Tantárgyi egység: Határátlépések a 20. század művészetében ea.	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTOSVM4N16 (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
Javasolt félév: 1T, 2O, 2T (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan számú félév tárgyait csak ősszel, páros számúkat csak tavasszal lehet felvenni.)	Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
Óraszám/hét: 2 (A nappali képzés heti óraszámja 14 héten át. A levelező képzések féléves óraszámja a következő: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 10 stb.)	Számonkérés módja (a/gy/k/b): kollokvium (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés módja és értékelése</i> pontnál.)
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)
<p>Tantárgyi egység feladata és célja (röviden összefoglalva): Ez az előadás az irodalom és a társművészetek közötti átjárásra és ennek művészetelméleti következményeire helyezi a hangsúlyt. Azokat az irodalmi megnyilvánulás-formákat mutatja be, amelyek a képzőművészet felé (vizuális irodalom), a zene felé (fónikus irodalom), vagy a színház felé (performansz) mozdítják el az irodalmi műalkotás súlypontját. Kitér azokra a lehetőségekre is, amelyek mű és befogadó újfajta, nyitott interakcióját kínálják fel. Az előadás gazdag audiovizuális példaanyagra épít. Bemutatja a téma hazai és nemzetközi vonatkozásait, a történeti előzményeket.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> A hallgatók megismerik az irodalom és a társművészetek ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint egymás közötti kapcsolataikat. <i>képesség:</i> Képesé válnak a szaktudományi módszerek, eljárások alkalmazására, valamint a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére. <i>attitűd:</i> Nyitottá válnak a megismerés, illetve a tapasztalatszerzés iránt. <i>autonómia és felelősség:</i> A hallgatók átfogó képet kapnak az irodalom és a kultúra megismerésének fontosságáról és motiválttá válnak ezen ismeretek átadására.</p>	
<p>Tantárgyi egység tematikus leírása 14 heti bontásban:</p> <ol style="list-style-type: none"> Irodalom és hangzás, irodalom és látvány: paratextusok, tördelés, rím, ritmus, mondat, sor, bekezdés, szakasz, illusztrációk A modern multimedialitás előzményei: az énekelt költészet: antikvitas, trubadúrok, népdal Illusztrálásból multimedialitásba 	

4. Antik dráma, Gesamtkunstwerk, modern opera
5. Zene és kép a XX. századi irodalmi szövegekben
6. Irodalmi művek és a zene
7. Konkrét költészet
8. Performansz
9. Koncept art
10. Szöveges képzőművészet, street art, graffiti
11. Netes kollektív alkotások
12. A magas irodalom szóbeli folklórja: pletykák, anekdoták, az ún. sírversköltészet
13. A filmadaptáció lehetőségei és lehetetlenségei
14. A képregény

Félévközi számonkérés módja és értékelése (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):

A félévközi számonkérés módját és értékelését a félév kezdetekor a tantárgyi egység oktatója határozza meg.

Gyakorlati jegy/kollokvium teljesítésének módja és értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): K

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgázhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

BACSO Béla (szerk.) *Kép, fenomén, valóság*, Pécs, 1997.

ERDELY Miklós, *Művészeti írások*, Bp., 1991.

FRÁTER Zoltán, Petöcz András (szerk.), *Médium-art*, Bp., 1990.

FRIEDMAN, Ken (ed.): *The Fluxus Reader*, New York, 1998

NIETZSCHE, Friedrich. *A tragédia születése, avagy görögség és pesszimizmus*, Bp., 2007.

PAPP Tamás (szerk.), *Jelenlét – Szógettő*, Bp., 1989.

PETHŐ Ágnes (szerk.) *Képtávitelk: Tanulmányok az intermedialitás tárgyköréből*, Kolozsvár, 2002.

SUGÁR János (szerk.) *Buldózer: Médiaelméleti antológia*, Bp., 1997

SZÖKE Annamária (szerk.), *A performance-művészet*, Bp., 2000.

VARRÓ Attila, *Cult-comics*, Bp., 2007.

Ajánlott irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

BRILL, Dorothée, *Shock and the Senseless in Dada and Fluxus*, Hanover, London, 2010.

DUCHAMP, Marcel, *Az eltűnt idő mérnöke*, Bp., 1991.

KILIÁN István, *Régi magyar képvers. Old Hungarian Pattern Poetry*, Miskolc, Budapest,

1998.

KULCSÁR SZABÓ Ernő, Zalán Tibor (szerk.) *Ver(s)ziók*, Bp., 1982.

McFARLANE, Brian: *Novel to Film*, Oxford, 1996.

PEREMICZKY Szilvia, *A magyar irodalom és a zene, Megjelenik Gozsdu Elek Ének a zenéről című novellája* = SZEGEDY-MASZÁK Mihály, VERES András, *A magyar irodalom története* II., 1800-tól 1919-ig, Bp., 2007, 598–610.